

ROCKLUNDA

**Vår färdplan för en
klimatpositiv framtid**

Vad betyder hållbarhet för oss?

Innehållsförteckning

Hållbarhet på Rocklunda	3
Färdplan 2030	4
Det här gör vi - idag och imorgon.....	6
Hållbara energisystem	10
Batterier	11
Hållbar konsumtion och produktion	12
Hållbara event	12
Avfallstrappan.....	13
Ekosystem och biologisk mångfald.....	14
Framtidens fotbollsplan.....	15
Vikten av att belysa Rocklunda.....	17
Områdeskarta.....	18

I samarbete med Mälarenergi

Hållbarhet på Rocklunda

Rocklunda är en plats med många syften. Barn och ungdomar idrottar här, skolor bedriver skolidrott och elitlagen bjuder på spännande matcher. Cuper och tävlingar arrangeras här flera gånger årligen. Arenorna gästas regelbundet av kända artister och ibland fylls hallarna av mässor och andra typer av event.

På Rocklunda möts människor för att få energi. Här kan de ta del av naturen mitt i staden. På Rocklunda skapar vi framtidens hållbara rekreationsområde och visar hur ett klimatpositivt idrottsområde kan se ut.

Målet är att vara en hållbar förebild att ta efter, i sociala frågor såväl som för klimat och miljö. Hållbarhet i allt, med trygghet och gemenskap. En plats där människor får energi på ett hållbart sätt!

Vår Vision - att vara klimatpositiva 2030

Rocklunda Fastigheter har stort fokus på hållbarhet. Att bli klimatneutrala räcker inte. Nu är det hög tid att betala tillbaka till vår planet. Tillsammans med vår hyresgäst Västerås Stad har vi sedan 2016 lyckats halvera fjärrvärmeanvändningen, samtidigt som vi gjort det möjligt att öka beläggningsgraden, ha fler isdagar och tillfört nya byggnader. Allt detta genom smarta investeringar, goda samarbeten och med djup kunskap inom fastighetsförvaltning.

I stort sett alla klimatforskare är eniga om att de klimatförändringar vi ser världen över är ett resultat av mänskliga aktiviteter. Mänsklighetens utsläpp av växthusgaser påverkar naturens känsliga balans. Klimatet är dessutom ett väldigt trögt system så tyvärr skulle inte ens ett totalt stopp av koldioxidutsläpp redan imorgon få den globala uppvärmningen att upphöra.

För att åter få klimatet i balans måste vi på global nivå åstadkomma negativa utsläpp, alltså ta bort en del av de växthusgaser vi redan släppt ut i atmosfären. Den nödvändiga omställningen från att vara en del av problemet till att vara en del av lösningen behöver alla göra, individer såväl som företag.

Vi på Rocklunda tar vårt ansvar och arbetar för att bli klimatpositiva senast 2030. I det här dokumentet, vår färdplan för hållbarhet, kan du läsa om hur vi systematiskt och fokuserat arbetar med hållbarhet.

Björn Sandvall teknisk chef Rocklunda Fastigheter.

”Rocklunda, ett hållbart exempel för resten av Sverige att

kopiera”

Färdplan hållbarhet

- så ska Rocklunda bli klimatpositivt och hållbart till 2030

Rocklundas påverkan på de globala målen

Vi har gått igenom alla de 17 målen med ett utifrån-in perspektiv för att kunna identifiera vår påverkan på varje enskilt mål. Hållbarhet bygger på systemtänk där alla målen hänger ihop, det är väldigt viktigt att ha ett helhetsperspektiv.

Globala målen är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit och finns till för att uppnå fyra fantastiska saker till år 2030.

- Att avskaffa extrem fattigdom.
- Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen.
- Att främja fred och rättvisa.
- Att lösa klimatkrisen.

Genom Globala målen för hållbar utveckling kan det här bli verklighet. Sverige står bakom de globala målen för hållbar utveckling, men mycket av arbetet med att förverkliga hållbarhetsmålen ligger hos näringslivet. Målet är att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer.

Tillsammans – Rocklunda, Mälarenergi och Västerås stad som är Rocklundas hyresgäst – kan vi arbeta för att nå målen. Rocklunda visar vägen mot hållbarhet och att Västerås fortsatta tillväxt går i linje med hållbarhetsmålen.

För att nå visionen och kunna mäta framdriften om att bli klimatpositiva till 2030 arbetar vi utifrån FN:s Globala hållbarhetsmål Agenda 2030. Sedan 2019 gör vi också varje år ett klimatbokslut, det finns publicerat på vår hemsida.

Stor påverkan
Vi vill vara ett föredöme i vår region och i idrottsverige. Ett klimatpositivt och hållbart förvaltad idrottsområde med fokus på trivsel och mångfald hos besökare, växter och djurliv.

Medelstor påverkan
Alla kan känna sig välkomna till Rocklunda, även de som normalt inte tillhör idrotts-/föreningslivet. Vi deltar i forskningsprojekt och driver teknikutvecklingen framåt genom att regelbundet testa nya innovationer.

Indirekt påverkan
Dessa är minst lika viktiga som de övriga och vi i vårt arbete med de globala hållbarhetsmålen försöker vi ständigt bli bättre och bidra där vi kan. Vi vill skapa fler projekt bidrar till en hållbar förändring

Det här gör vi - idag och imorgon

Kan man göra is av sol?

Det kan låta konstigt, men för att tillverka is behöver vi el. Och elen den tar vi helst från solen. Många av taken på Rocklundas byggnader är nästan helt klädda med solpaneler. På ett år producerar vi nästan en miljon kilowattimmar utsläppsfri el vilket räcker till väldigt mycket skridskois!

God hälsa och välbefinnande

Rocklunda är ryggraden för folkhälsan och idrotten i Västerås. Våra arenor och idrottsytor är många och våra besökare mäts i miljoner. Det är väldigt viktigt för oss att arenorna upplevs hela, rena, trygga och säkra.

Vi gör regelbundet olika satsningar för att locka och uppmuntra till spontan rörelseglädje utöver det som det organiserade föreningslivet erbjuder. Grillplatser, gagabollrinkar, arenaorientering, digitala tipspromenader, utomhusklättervägg och natursköna fikaplatser är bara några exempel på vad du kan hitta när du går en promenad på Rocklunda.

Rent vatten och sanitet för alla

Vatten är en viktig resurs och något vi vill använda så ansvarsfullt som möjligt. Det finns till exempel över 250 duschar på Rocklunda och vi använder stora mängder kranvatten. Vi använder avancerade tekniska lösningar som ett sätt att minska vår vattenanvändning och har på Friskis&Svettis installerat duschar som kan rena och återanvända vatten (!). De fyra vi installerade först sparade så mycket vatten, cirka 150 000 liter vatten per år, att vi även valt att använda dem när vi renoverar eller bygger om våra omklädningsrum. Duscharna finns även i alla 21 badrum i Rocklunda Stugby.

Kom
och
testa
våra
duschar
med
rymdteknik!

Därför väljer vi sol framför vind

Vi vet att klimatet är en global fråga men vi vill göra allt vi kan för att stötta både klimatet och samtidigt göra skillnad på riktigt i vårt närområde. Vår vision är att bygga en solcellspark i Västerås. Vindkraft kan också vara ett bra komplement men eftersom det tar många år från idé till produktionsstart väljer vi att fokusera på solkraft. Vi vill göra skillnad på riktigt här och nu.

Hållbar energi för alla

Solenergi ligger oss varmt om hjärtat. Att kunna producera el av solsken på våra egna tak är något vi gillar väldigt mycket. Vi har installerat så många solpaneler att de skulle täcka tre normala villatomter. Solcellerna tillverkar så mycket el att det skulle räcka till över 100 varv runt jorden med en elbil!

Att sluta använda bensin och diesel står också väldigt högt upp på vår agenda. Vi byter ut våra bensin- och dieselfordon mot eldrivna och har kommit väldigt långt. Det är bara vissa specialfordon som traktorer och stora gräsklippare som återstår just nu.

Förutom fordon så använder vi också många handverktyg som till exempel lövblåsar och grästrimmers, de byts också ut nu mot batteridrivna. Precis som andra eldrivna fordon och maskiner är de utsläppsfria och billiga i drift men dyra att köpa in.

Satsningen har gett goda resultat, vi använder hälften så mycket bränslen nu jämfört med några år tillbaka. En trevlig bouseffekt som både våra anställda och våra besökare uppskattar mycket är att de nya eldrivna fordonen och verktygen är väldigt tysta.

Varmhyresavtalet - som både vi, vår hyresgäst och miljön tjänar på!

Rocklunda Fastigheter har länge arbetat aktivt med energi-effektivisering. 2016 skrev vi ett varmhysesavtal med vår hyresgäst Västerås stad. Varmhyresavtalet innehåller parametrar som skapar incitament för både oss och vår hyresgäst att jobba med energi-effektivisering. Sedan avtalet infördes har vi halverat mängden köpt fjärrvärme trots att vi både byggt ut och till flera arenor. Trots längre säsonger på våra isar har vi dessutom kraftigt minskat elanvändningen, närmare bestämt med 20 procent.

Hållbara energisystem - rätt energi på rätt plats

Kan konstgräs vara bättre för klimatet?

Skulle vår fotbolls arena ha naturgräs istället för konstgräs kan den bara användas ungefär 300 timmar per år. Det gör att arenans skulle stå oanvänd stora delar av året – inte särskilt hållbart! Efter att ha räknat på det insåg vi att konstgräs kan vara ett mer hållbart alternativ än naturgräs. Med konstgräs kan nämligen arenan användas i hela 1500 timmar per år. Gör vi så behöver inte spelarna resa långa sträckor till andra konstgräsarenor - på så sätt minskar utsläppen.

På Rocklunda ser vi energiförsörjningen som ett system, där olika energislag gör bäst nytta på rätt plats. Därför använder vi el där vi snabbt behöver hög effekt och fjärrvärme där effekten kan vara låg som när vi ska värma våra byggnader.

Fjärrvärmen produceras med återvunna och förnybara bränslen i Mälarenergis kraftvärmeverk. En stor del av bränslet kommer från avfall som inte längre kan återvinnas. I en ideal värld har alla produkter och förpackningar en sådan kvalitet att de kan återanvändas

oändligt många gånger, utan risk för människa och miljö. Men vi är inte där än. Så när en produkt inte längre kan återanvändas eller materialåtervinnas kan den göra nytta en sista gång genom att förbrännas och omvandlas till fjärrvärme och el.

Fjärrvärmen avlastar elsystemet

En ofta bortglömd nytta med fjärrvärmen är att den avlastar elsystemet och frigör el till att användas för annat än uppvärmning. Att den dessutom är lokalt producerad avlastar de hårt ansträngda elnäten. Fjärrvärmen är en nyckel till hur kraften ska räcka för att driva alla framtida elbilar och den digitala samhällsutvecklingen.

Effektbrist

Ändrade förutsättningar förändrar nu energisystemen i Sverige. Under vinterns kallaste dagar finns i dagens system mycket små eller inga marginaler. Den svenska produktionen täcker precis behovet i Sverige. För att hålla balansen i elsystemet måste elproduktionens effekt i varje givet läge vara lika stor som effekten i elanvändningen. För att elen ska räcka till alla, även på de kallaste dagarna behöver framtidens byggnader vara väldigt flexibla gällande hur och när de använder energi. Batterier och smarta styrsystem som tar hänsyn till såväl istemperaturer som läget på elmarknaden är Rocklundas sätt att arbeta med denna fråga.

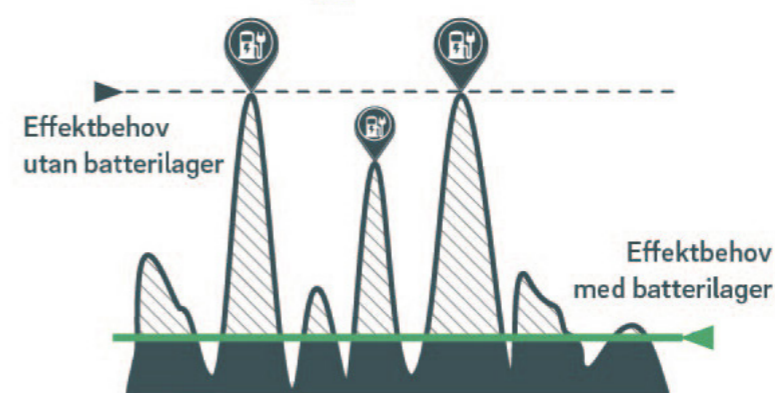
Vi är redo för hållbar mobilitet. Det finns redan över 50 laddplatser på Rocklunda och vi förbereder för ännu fler!

Helena Olssén och Niklas Gunnar, Mälarenergi, Emad Zand, Northvolt, samt Björn Sandvall och Kristina Engström, Rocklunda fastigheter. Inviger batteriet som ska jämna ut effekttopparna i elnätet.

Tillsammans hittar vi nya lösningar för framtidens energisystem

Rocklunda välkomnar samarbeten och tillsammans med Mälarenergi och Northvolt undersöker vi hur batterilager kan jämna ut effekttopparna i elnäten när elbilarna laddas. I ett hållbart energisystem behöver vi minska topparna i elanvändningen och göra förnybara energikällor som sol och vind mer reglerbara. Då kan batterilager spela stor roll.

Batterilager sänker effekttopparna med 80 %

Hållbar konsumtion och produktion

Hållbarhet handlar om så mycket mer än bara solceller och elbilar. Vi vill uppmuntra och inspirera våra miljontals besökare och våra samarbetspartners att minska sina egna klimatavtryck. Vi har bland annat flera leverantörer som skrivit under på att aldrig använda bensin- eller dieslbilar när de reser till oss. Som ett av de allra första företagen i Sverige sköter vi dessutom vår snöröjning utan fossila bränslen!

Den stora utmaningen för oss är att få varje enskilt beslut att ta oss ett litet steg närmare visionen om det hållbart förvaltade och klimatpositiva Rocklunda.

Hållbara event

Som en del i att inspirera vår omvärld försöker vi även att påverka alla de stora cuper och evenemang som äger rum hos oss att tänka så klimatsmart som möjligt, är det en idrottscup är det till exempel många gånger bättre att servera äkta kranvatten istället för flaskvatten.

Källsortering av eventens avfall är också väldigt viktigt för oss eftersom restavfallet till slut hamnar i Mälarenergis kraftvärmeanläggning där det energiåtervinns. Ju mindre fossila plastrester som finns i restavfallet desto bättre. Vi vill befinna oss så högt upp på avfallstrappan som möjligt.

Avfallstrappan - ett sätt att hantera avfall

Alla länder i EU ska hantera avfall utifrån en gemensam princip – avfallstrappan. Först ska vi minimera att avfall uppstår, sedan ska vi återanvända och återvinna. När det inte längre går ska avfallet energiåtervinnas, vilket betyder att vi i Västerås gör värme och el av det i Mälarenergis kraftvärmeanläggning. Det som sedan blir kvar och inte kan användas som bränsle är vi tvungna att lägga på deponi – det sista steget i avfallstrappan.

Keep up the good work - fortsatt sortera! Vi ska vara stolta över hur vi sorterar och återvinner våra sopor i Sverige. Målet är att så lite som möjligt ska gå till deponi och att vi ska fortsätta anstränga oss och tänka över vår konsumtion och minska uppkomsten av avfall.

Ekosystem och biologisk mångfald

För att gynna den biologiska mångfalden så att insekter och fåglar ska trivas på Rocklunda behövs det främst två saker: bostäder och mat.

Bostadsfrågan har vi löst genom mängder av fågelholkar, fladdermusholkar, insekts-hotell, sandbäddar och mulmholkar, och genom att göra om oanvända gräsytor till vackra blomsterängar har vi sett till att det finns mat i överflöd för insekterna!

Våra fotbollsplaner används väldigt flitigt och behöver mycket gödsel för att de ska vara i bästa skick under hela säsongen. Tidigare har vi använt mestadels konstgödsel, men eftersom organisk gödsel ger mindre klimatpåverkan och dessutom gynnar den biologiska mångfalden i marken försöker vi nu använda så mycket organisk gödsel som möjligt.

Bioteknik skapar framtidens fotbollsplan på Rocklunda

Under sommaren 2020 inleddes ett storskaligt försök med att utveckla framtidens fotbollsplan med naturgräs. Målet med försöket är att kunna skära ner gödsel användning och minska behovet av konstbevattning, men ändå få en fotbollsplan som tål fler speltimmar och förlängd spelsäsong.

Inledningsvis har försöket med biokol gett mycket goda resultat och bådär gott inför framtiden. Biokol framställs genom pyrolys som innebär en kraftig upphettning av växtdelar i en syrefri miljö (vilket förhindrar att CO₂ frigörs). Materialet som sedan återstår kallas för biokol och har egenskaper som gynnar mikroorganismer, binder vatten och näring. Detta gynnar gräsets rötter som blir längre vilket gör att gräset blir mindre känsligt för torka, binder vatten bättre och behöver inte lika mycket gödsel. Gräset blir därmed starkare och tillåter mer speltid.

Genom att använda biokol på en hel fotbollsplan binds hela 20 ton koldioxidekvivalenter i en kolsänka. 20 ton CO₂ motsvarar vad Rocklundas gräsklippare och traktorer släpper ut under ett år.

”Våra solpaneler på
ABB Arena Syd
producerar över
200.000 kWh
per år. Självklart lyser
de också i
PRIDE-färgerna.”

ABB
ABB Arena

Vikten av att belysa Rocklunda

Visste du att vi är först i Sverige med att ha solpaneler med bakomliggande LED-belysning? Genom att sätta solpaneler på väggen blir de synliga för alla som passerar, och genom att lysa upp väggen bakom kan vi visa vårt stöd till allt som händer här. Vid landskamper lyser väggen i blå-gult, när VSK spelar lyser den i grön-vitt och VIK-matcher symboliseras av gult ljus. Övrig tid lyser regnbågens alla färger, för att visa vårt ställningstagande - att du är välkommen hit till Rocklunda oavsett vem du är, vart du kommer ifrån och vem du håller i handen.

Rocklunda i Västerås är ett av de största idrottsområdena i Norden. Här finns allt man kan tänka sig inom idrott; fotboll, handboll, bandy, ishockey, konst-åkning, innebandy, friidrott, hastighetskridsko, styrketräning, ridsport, cheerleading, löpning, orientering, military training, rugby, mountainbike, cricket, parafotboll, roller derby, skidåkning och mycket mer. Allt detta bara 15 minuters gångväg från centrala Västerås.

A ABB ARENA SYD	C IDROTTENS HUS
MIMERHALLEN	E SKYHÖGA FAVORITER
/ FOTBOLLSHALLEN	G IVER ARENA	I STALL & RIDHUS	K VÄSTERÅS ARENA
B ABB ARENA NORD	D MÅNSKENSRINKEN	F HAKONPLAN	H FRISKIS & SVETTIS	J MÄLARENERGI ARENA	L APALBY

Vi har gjort mycket för att minska Rocklundas klimatavtryck, men vi har inte slut på idéer på långa vägar! Här är några saker vi drömmer om att förverkliga så snart som möjligt:

Alla våra fordon och maskiner går på el, biogas eller vätgas!

Återanvändning av det vatten vi spolar isarna med för att minska vattenanvändningen, spara energi och samtidigt höja isens kvalitet.

Laddplatser vid varje arena!

Återbruk och återanvändning är självklara begrepp när vi renoverar!

Biokol i varje fotbollsplan!

En stor damm där vi samlar upp regn- och dagvatten för att inte behöva vattna fotbollsplanerna med dricksvatten!

Rymdduschar i varje omklädningsrum!

Alla nya arenor och byggnader byggs med "Miljöbyggnad Silver" eller "Miljöbyggnad Guld"!

Solceller på varje tak!

Höet från ängarna blir mat till hästarna i stallet – Dyngan från hästarna blir sedan till biogas som vi sedan kör våra fordon på!